

SUH

GLASILO SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

*Bolje je poskliznuti se na cesti nego na jeziku:
tako opakima propast iznenada dolazi.
Mudra izreka ne vrijedi u ustima luda čovjeka
jer je ne kazuje u pravo vrijeme.*

*Neprikladne riječi, Knjiga Sirahova, Biblija,
izd. Stvarnosti, Zagreb, 1969, str. 681/18, 20.*

ISSN 1331-3703

Zagreb, listopad 2011. • Godina XVII. • Broj 181

• Cijena: 5,00 kn

Učinkovitim suzbijanjem siromaštva puka promiče se socijalna pravda i međugeneracijski sklad

Nezaposlenost, neisplaćivanje zarađenog, male plaće i još manje mirovine najviše utječu na raslojavanje stanovništva: na mnoštvo siromašnih i uski krug bogataša, a upotrebom slogana o prekomjernoj društvenoj potrošnji, što se najčešće odnosi na izdatke za mirovinska primanja, vješto se zapravo prikrivaju mnoge protupravne radnje.

Dva desetljeća od uspostave samostalne nam države mi se danas susrećemo s elementarnim teškoćama preživljavanja puka, a (ne)odgovorni državni dužnosnici ne pronalaze modele za suzbijanje toga zla koje nam je podijelilo naciju na skupinu bogatuna i većinu siromašnih građana. I nije potrebno zbog kojekakvih obzira i opreza govoriti kako se u našem društvu tek nazire siromaštvo jer ono je sve prisutnije tu oko nas, na svakom uglu, na svakom koraku, a što se najčešće opravdava nailaskom svjetske krize i u našu državu.

Poučeni povijesnim iskustvom, vodstva naprednih država zahvaćenih privrednim teškoćama preduhitre krizna stanja pripremom mnogih modela pomoći među kojima

U ovome broju:

**info.HZMO-a
Vodič HZZO-a
od 5. do 10. str.**

je istaknut i zahtjev za smanjenje jaza između mirovinskih primanja i plaća zaposlenika kako bi se očuvao životni standard umirovljenika i drugih starijih osoba koje ovise o socijalnoj pomoći.

Smatra se da su siromašna ona kućanstva čija su primanja manja od 60% prosječnih primanja na razini države.

Nastavak na 2. str. →

U povodu Međunarodnog dana stariih osoba i Dana SUH-a, 1. listopada, Sindikat umirovljenika Hrvatske svečanom sjednicom Predsjedništva Glavnog odbora s uzvanicima održanoj 4. listopada 2011. godine obilježio je 19. obljetnicu osnutka i djelovanja, snimio: Matija Voščun (više o tome na str. 3. i 12.)

Nastavak s 1. str.

Koliko je kućanstava prema onom mjerilu siromašnih u Hrvatskoj, trebalo bi utvrditi ovisno o njihovoj kupovnoj moći i na temelju toga izraditi strategiju socijalne zaštite u okviru operacionalizacije akcija gospodarskog oporavka države. Pri tome valja imati na umu da promicanje narodnog gospodarstva ne smije biti podređeno bogaćenju pojedinaca i skupina, nego mora biti upravljeno ostvarivanju blagostanja cijelog naroda. Prigodom razradbe gospodarske strategije potrebno je stoga otkloniti svaki utjecaj društvene stratifikacije, tj. zahtjeve pojedinih skupina i klasa prema njihovom položaju u društvenoj hijerarhiji te materijalnoj i financijskoj moći, jer to dovodi do pojave društvene nejednakosti kakva danas, na žalost, vlada u Hrvatskoj, a što je suprotno demokratskim težnjama puka i izgradnji socijalne države. Uloga je države da stvara uvjete za optimalno i svrhovito upravljanje gospodarstvom na dobrobit cijeloga svoga naroda, a ne da surove kapitalističke korporacije uz pomoć tzv. političke eli-

te upravljaju državnim dobrima, osobito njezinim najvrjednijim resursima, na način da individualiziraju dobitke, a podruštvene gubitke kako bi gubitci pali isključivo na teret siromašna puka koji stenje pod težinom dugova i prijetnjom sudskih odluka o ovrhama. Takav posao mora biti javan i svima odgovarajuće dostupan jer javnost rada i istinitost podataka te mogućnost njihove provjere bitni su uvjeti za provedbu zadataka od općenarodnog značenja na demokratskim načelima.

Pojava siromaštva osoba starije dobi posebno je aktualna u tzv. tranzicijskim državama, među koje spada i Hrvatska, gdje se pomoću raznih reformi (i uza sve njihove naknadne popravke) zapravo umanjuju prava na mirovinska primanja stečena radom i stažom mirovinskog osiguranja ili prava iz zdravstvenog osiguranja u okviru javnog zdravstva koje se, očito je, potpuno komercijalizira.

Obnašatelji vlasti umirovljenicima najčešće spočitavaju da ih je previše u odnosu na broj zaposlenika kao da nove umirovljenike »fabriciraju« postojeći umirovljenici, a ne oni koji im to predbacuju. A baš u toj i takvoj neodgovornosti odgovornih, odnosno u prebacivanju svoje odgovornosti na one koji po svome položaju ne mogu biti odgovorni za stanje u društvu, bit je paradoksa našega vremena.

Da bi se socijalno osiguranje, kao sustav materijalne i pravne zaštite ljudi, te socijalna skrb, kao pomoć ljudima koji nemaju prihoda ili od njih ne mogu živjeti, ostvarivali u cijelosti svrhovito, potrebno je sustavno onemogućivati nezakonito poslovanje i manipuliranje u raspodjeli nekih prava. Siromaštvo nije moguće iskorijeniti isključivo subvencioniranjem poslodavaca da ne povećavaju cijene ili ih osloboditi jednogodišnjih uplata doprinosa za prvo zaposlene jer takve se mjere vrlo jednostavno mogu izigrati.

Protiv siromaštva puka treba se boriti povećanjem zaposlenosti i proizvodnosti rada, redovitom isplatom zarađenih plaća i plasmanom proizvedene robe na odgovarajuća tržišta, što jedino donosi dobit i omogućuje rast BDP-a. Orijentacija na uvoz svakovrskih proizvoda višestruko osiromašuje naciju i rada pesimizam koji na narod djeluje pogubno.

Uništenje privrede, osobito devastaciju industrijskih pogona, mnogi pripisuju isključivo ratnim razaranjima, ali objektivni analitičari stanja u našoj zemlji s pravom ukazuju na pogubnost provedbe pretvorbe i privatizacije uz zamisao kako će dvjestotinjak novostvorenih bogataša uspješno pokrenuti proizvodnju na načelima privatnog vlasništva i tržišnog gospodarstva. A to se nije dogodilo, što zbog grabeža i prodaje u besćenje najvitalnijih komponenata gospodarstva, osobito banaka, što zbog loših propisa kojima nisu utvrđene obveze očuvanja radnih mjesta pa je oko šesto tisuća radnika odjednom ostalo bez posla od kojih su mnogi bili prisiljeni prihvatiti ponudenu mirovinu koja je, iako mala, omogućivala životarenje na rubu siromaštva, po onoj narodnoj: Bolje išta nego ništa.

Slično se događa, bolje reći ponavlja, i danas kad se zbog tzv. prekomjerne društvene potrošnje, tj. izdataka za mirovine i uzročno i posljedično odgovornost svaljuje na umirovljenike jer ih je previše. A zna se da je tzv. reformski Zakon o mirovinskom osiguranju od stupanja na snagu (siječnja 1999.) doživio čak 13 promjena i da su gotovo sve bile nepovoljne, uglavnom restriktivne, za umirovljenike. I sada kad je zakonom ukinut svaki oblik usklađivanja mirovina (i s rastom plaća i s povećanim troškovima života), mirovine su u kratkom razdoblju pale na 36% u odnosu na prosječnu plaću zaposlenika te iznose oko dvije tisuće kuna mjesečno.

Nastavak na 12. str. →

Aforistički kutak

Teško li se živi, skupi stan i hrana, ali zato imamo dvadeset župana

i još drugih dužnosnika mnogo da pučanstvom upravljaju strogo;

da se narod ne domogne love i ostvari sve životne snove.

A vlast s visoka ni ne vidi ljude, zato i donosi propise hude:

da se silnici što brže obogate, a siromašni nek svudilj pate.

U ovome broju čitajte:

*
Uz Međunarodni dan starijih osoba i 19. obljetnicu osnutka Sindikata umirovljenika Hrvatske str. 3

*
Podršku SUH-a traže i nove ozbiljne stranke str. 4

*
U Zagrebu je i ove godine dostojno obilježen Dan starijih osoba str. 11

*
Naše zdravlje: čudesni krvožilni sustav str. 12

*
Iz naših podružnica str. 13

*
Iz Tajništva i Ureda predsjednika SUH-a str. 14 i 15

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
za izdavača:
predsjednik: mr. Stjepan Krajačić
tajnica: Zlata Toplak
glavni urednik: Nikola Kustić
pomoć. glavnog urednika: Biserka Budigam
tehnički poslovi, distribucija: Ante Efendić
Adresa Uredništva: Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, tel. i faks: 01/46 55 146, e-mail: suh@zg.t-com.hr
Priprema i tisak: Durieux d.o.o., Zagreb, Šulekova 23, tel. 2300-337, e-mail: graficka@durieux.hr
Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. SUH je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Predsjedništvo Glavnog odbora SUH-a svojim zaključkom od 13. siječnja 2005. utvrdilo je cijenu glasila SUH: za pojedini broj 5,00 kn i za godišnju pretplatu 40,00 kn.

Predsjedništvo Glavnog odbora Sindikata umirovljenika Hrvatske na sjednici 26. veljače 2009. imenovalo je Uredništvo glasila SUH u sastavu: Milica Čavkić, dr. Drago Droždjek, Vladimir Buršić, mr. Damir Jukica, Ivan Crnković, Mato Obradović, Ivan Sršen, Biserka Budigam i Nikola Kustić.

PIŠITE za SUH, za svoje glasilo! Svoje priloge pošaljite najkasnije do prvoga dana u mjesecu u kojem glasilo izlazi (u drugoj polovini mjeseca) na adresu: Sindikat umirovljenika Hrvatske, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, 10000 Zagreb ili e-mailom: suh@zg.t-com.hr. Priloge pišite kompjutorom ili pisačim strojem i u proredu. Uz prilog navedite svoje ime i prezime, a ako ne želite da ga objavimo, uvažit ćemo vaš zahtjev. Anonimne priloge ne objavljujemo. Rukopise i fotografije (slike) ne vraćamo.

Uz Međunarodni dan starijih osoba i 19. godišnjicu osnutka Sindikata umirovljenika Hrvatske

Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba ne smije biti formalnost već podsjećanje na razloge njegova nastanka u tadašnjim životnim okolnostima, a on je nastao u težnji za napretkom čovječanstva i uspostavi demokratskih odnosa u društvu.

Međutim, društveni odnosi nisu se adekvatno mijenjali već su padali u pojedina krizna stanja. Tako najveće nepravde u čovječanstvu kao i danas nastaju zbog neravnopravnosti među ljudima. S jedne strane povlašteni bogataši a na drugoj obespravljeni siromašni puk.

Zato je osnovana LIGA NARODA kao univerzalna organizacija, kasnije 1948. Ujedinjeni narodi, i usvojila poznatu Opću deklaraciju o pravima čovjeka gdje osobito zahtijevaju zaštitu pojedinih ranjivih i nemoćnih osoba, posebno djece, osoba s invaliditetom i starijih osoba.

Svjedočimo učestalim gospodarskim krizama, a naročito ovim posljednjima koje najviše pogađaju siromašne stare ljude koji ispaštaju zbog prekomjerne rastrošnosti bogatih, čega na žalost nije imuna ni naša zemlja jer 5 — 10% stanovništva ne zna kamo bi s novcima, dok je većina na rubu siromaštva.

Prvi put i službena statistika govori da u Hrvatskoj svaka treća obitelj preživljava, a 700.000 građana vodi se kao siromašne osobe. 44% kućanstava lošijeg je financijskog stanja nego prije godinu dana. Kako li je tek umirovljenicima kojih većina spada u tu kategoriju preživljavanja jer danas broj korisnika mirovina do 1000 kn iznosi 186.087 ili 16,60%, do 2.000 kn 576.211 ili 51,42%, a do 3.000 kn 886.242 ili čak 79,08% od ukupnog broja umirovljenika.

Praktički, jedva vežu kraj s krajem. Oni pak koji su u skupini od 3.000 kn i više mirovine bili su zahvaćeni, osim porezima i prirezima, i posebnim porezom od 2 i 4% (tzv. krizni porez — nazvan harač) a oni koji su imali mirovinu višu od 5.100 kn i dodatni doprinos za zdravstvo od 3%. Ovom valja dodati da uz to još plaćaju police za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 50, 80 i 130 kuna.

U nas se dakle pojedine mirovine oporezuju čak četiri puta, što je apsurdno. A mirovina stečena po zakonu o mirovinskom osiguranju ne bi se smjela ni na koji način oporezivati jer je ona oblik radnikove štednje za starost utemeljena na sustavu međugeneracijske solidarnosti i propisana Zakonom u skladu s Ustavnim načelima o Hrvatskoj kao socijalnoj državi. Tako da su danas umirovljenici izloženi raznim obraćanjima Ustavnom sudu kako bi obranili svoja prava umjesto da država čuva njihovo ljudsko dostojanstvo.

U Hrvatskoj je danas preko 66% umirovljenika starije od 65 godina, od čega je

mr. Stjepan Krajačić, predsjednik SUH-a

preko 15% funkcionalno nesposobnih, a čak njih preko 2,5% nepokretno i izloženi su povećanim zdravstvenim potrebama i materijalnim davanjima, a preko 17% umirovljenika ima članove obitelji koji su po njima osigurani, pa su ti umirovljenici još u težem materijalnom pločaju.

Obilježavajući Međunarodni dan starijih osoba suočavamo se s dalekosežnim promjenama zbog sve veće očekivane životne dobi kod nas kao i u svijetu zbog ekstremno niskog nataliteta i povećane očekivane životne dobi stanovništva i dr. Očekuju nas velike demografske promjene u Hrvatskoj od 15,63% udjela starijih od 65 godina kojih je bilo u 2001. godini taj udio se povećao na 17,09% u 2011. godini, a u 2050. očekuje se da bude čak preko 25%, a to znači da od tadašnjih 674.000 starijih osoba od 65 godina u 2011. godini na preko 742.000 u 2011. godini odnosno na preko 1.020.000 u 2050. godini.

Obilježavanjem Međunarodnog dana starijih osoba želimo istaknuti vrijednost solidarnosti među generacijama, naglasiti ulogu volontera u skrbi za starije i potaknuti daljnje stvaranje uvjeta za kvalitetniji život starijih osoba i njihovu veću uključenost u život zajednice.

Politika starenja nije samo umirovljenička politika, već međugeneracijska politika u pravom smislu te riječi.

SUH se stoga priključuje borbi socijalne Europe protiv dobne diskriminacije i rješavanja problema starijih osoba na način:

— da svakom tko je voljan i sposoban raditi, to i omogućiti

— da država skrbi za financijsku sigurnost građana u mirovini, što znači da generacija koja radi, pruža sigurnost umi-

rovljenim starijim generacijama preko sustava poreza i doprinosa

— da osigura sudjelovanje starijim osobama procesima odlučivanja na svim razinama društva.

S Međunarodnim danom starijih osoba SUH obilježava i svoj dan — DAN SUH-a. SUH je osnovan 18. kolovoza 1992. godine, dakle danas obilježavamo i 19. obljetnicu od osnutka SUH-a.

Koristim priliku svim našim živim osnivačima SUH-a da im čestitam današnji dan i donošenje mudre odluke o osnivanju SUH-a.

Nema dvojbe da je SUH danas afirmirana udruga civilnog društva koja okuplja umirovljenike i zalaže se za ostvarivanje njihovih prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te socijalne skrbi.

A sve je počelo prije devetnaest godina u konstelaciji suprotstavljenih društvenih odnosa koji su osobito kulminirali u posljednjem desetljeću prošlog stoljeća u tek uspostavljenoj ratom zahvaćenoj samostalnoj državi u kojoj je najviše pogođena najnezaštićenija kategorija stanovništva. Sindikat umirovljenika Hrvatske koji je u tom kritičnom trenutku, u kolovozu 1992., stupio na društvenu scenu, promptno je reagirao na nepravde, posebno na obustavu provedbe cjelovite preindeksacije mirovina, a nakon »zamrznuća« plaća zaposlenicima s kojima su mirovine usklađivane, i na odredbe kojima je tadašnja vlada od listopada 1993. do prosinca 1994 dodatno ograničila sredstva za isplatu mirovina pa su u tom razdoblju mirovinska primanja od prosječnih 83% u odnosu na prosječnu plaću zaposlenika, pala na 38%, a danas, za usporedbu, u ovom kriznom razdoblju iznose manje od 40%. Gotovo ni u jednoj državi Europske unije prosječna mirovina u odnosu na prosječnu plaću zaposlenika nije manja od 60%, što se u Hrvatskoj iz sadašnje perspektive čini doista nedostižnim.

Na manje korekcije mirovinskih primanja vlast je bila prisiljena sve jače izraženim nezadovoljstvom stanovništva i zahtjevima umirovljenika za socijalnom pravdom, osobito nakon održanog mirnog javnog prosvjeda 23. studenog 1996. u organizaciji i pod vodstvom SUH-a, poslije čega je i Ustavni sud 12. svibnja 1998. svojom odlukom ukinuo neustavne zakonske odredbe ustvrdivši kako je presankom »važenja« vladinih osporavanih uredbi ostala neizvršena obveza nadležnih tijela da provedu usklađivanje mirovina za vrijeme dok su na snazi bili propisi o usklađivanju s kretanjem plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

Nastavak na 12. str. →

Piše: mr. sc. **Damir Jukica**, predsjednik SUH-ova Odbora za gospodarstvo

Podršku SUH-a traže i nove ozbiljne političke stranke

Prepoznat u Hrvatskoj, a sve više i u svijetu, kao moderni i, stoga, perspektivni sindikat — koji jednaku pozornost pridaje rješavanju socijalnih i gospodarskih problema — Sindikat umirovljenika Hrvatske (nastavno: SUH) dobio je ovih dana na uvid gospodarski i politički program jedne od novih stranaka na hrvatskoj političkoj sceni, Stranke Hrvatskog Zajedništva (nastavno: SHZ), koja je, razvidno je to iz priloženih materijala, unatoč svom nacionalnom predznaku, izrazito građanski usmjerena: beskompromisno inzistira na vrednovanju svakog čovjeka isključivo prema njegovu doprinosu izgradnji gospodarski razvijene, poštene (pravne i pravedne) i uljučene hrvatske države, a njegovu nacionalnu, vjersku i drugu pripadnost (držim, potpuno opravdano) smatra nebitnom. Razvojno najvažniji, gospodarski program SHZ-a, piše u popratnom tekstu, utemeljen je na programu Hrvatskog Svjetskog Sabora koji već više od 15 godina intenzivno radi na povezivanju i organiziranju najeminentnijih hrvatskih stručnjaka iz zemlje i inozemstva. Rezultat je toga rada gospodarski program i, zahvaljujući njegovoj usklađenosti s međunarodnim gospodarskim interesima, već osiguranih više desetaka milijarda eura za investicije u Republici Hrvatskoj, a da ona za njih, tj. zauzvrat, ne mora prodati i 1m2 zemlje i da se dodatno ne mora zadužiti i jedan euro ili dolar. Našoj se državi njime osigurava povećanje godišnjeg BDP-a čak za 7%, otvaranje 300.000 uistinu novih radnih mjesta, a time i bezbrižna »treća dob« svim njenim sadašnjim i budućim umirovljenicima. Navedeni program ima 12 glavnih ciljeva: 1. što prije izgraditi dvosmjernu elektrificiranu željeznicu na pruzi Pula–Rijeka–Karlovac–Zagreb–Budimpešta–Beč; 2. riječku luku osposobiti da bude glavna luka ulaza i izlaza robe u/iz EU prema svijetu; 3. Republici Hrvatskoj osigurati sedam međunarodnih koridora, čime bi se napokon valorizirao njen »Bogom dani« prometni položaj; 4. proglasiti isključivi gospodarski pojas na Jadranu; 5. dogovorno riješiti sva neriješena granična područja RH; 6. izgra-

điti »Međunarodni poslovni centar Karlovac«; 7. izgraditi međunarodne centre mladih na području Vrgorca, Makarske i Ljubuškog, susjednog grada u BiH; 8. razvojnim centrima u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci osigurati otkup svih poljoprivrednih i mesnih proizvoda; 9. izgraditi dvosmjernu elektrificiranu željezničku prugu Raša–Slovenija koja bi dalje išla u smjeru Venecije; 10. izgraditi novi vodovod Lika–Rijeka, kako bi se osigurala voda za izvoz (aranžman, prema kojem Republika Hrvatska daje litru vode za litru plina franko Rijeka); 11. izgraditi pet tankera za prijevoz pitke vode prema Africi i plina iz Afrike prema Hrvatskoj te 12. izgraditi dvosmjerni kanal Dunav–Sava i osigurati riječni plovni promet do Karlovca.

I dok je nužnost izgradnje moderne željezničke pruge od Rijeke do Mađarske i pratećeg kontejnerskog terminala u riječkoj luci odavno već poznata, a, na sreću, predstavlja i središnji dio gospodarskog programa »Kukuriku koalicije«, važnost nekih od ostalih točaka u ovom programu, poput »Međunarodnog poslovnog centra Karlovac«, mnogima predstavlja novost. Riječ je o izgradnji središnjeg prometno-industrijskog, turističko-ugostiteljskog, tranzitnog, financijskog i edukacijskog čvorišta koje će funkcionalno-strateški povezivati države EU-a s područjem Bliskog, Srednjeg i Dalekog istoka i koje s 2/3 svih svjetskih potrošača predstavlja najveće svjetsko tržište. Radilo bi se o turistički disperzivnom središtu kojem gravitiraju najveća srednjoeuropska i istočnoeuropska turistička izvorišta u koja se uključuju turistički potencijali uže regije, te, što je najvažnije, o proizvodnoj industrijskoj djelatnosti i razvoju poslovnih zona u funkciji vrijednosno dodanih usluga robe u međunarodnom javnom prometu na njezinom putu između EU-a i Azije, odnosno ostatka svijeta. Posebno jamstvo za trajni rast robnog prometa i tih njegovih vrijednosno dodanih usluga osiguravaju gospodarsko-prometne strategije EU-a, Narodne Republike Kine i drugih zemalja u prometnoj gravitaciji riječke luke. Međunarodna nam robna razmjena, dakle, nudi, pa i doslovce nameće zajedničku izgradnju kontejnerskog terminala na području riječke luke za prihvatanje najvećih brodova na svijetu, te dvokolosiječne elek-

trificirane željezničke pruge Rijeka–Karlovac–Zagreb–Botovo–Budimpešta i Beč, za što će EU odvojiti 2,2 odnosno 3,5 milijarda eura čim se RH priključi u njeno punopravno članstvo. Za »Međunarodni poslovni centar Karlovac« posebnu stratešku važnost ima tzv. ekonomski multiplikator što ga generira roba u međunarodnom javnom prometu, a koji već danas iznosi čak 11, što znači da na jedan euro prihoda Luke Rijeka svi ostali sudionici u prometno-logističkom sustavu, na riječkom prometnom smjeru, ostvaruju još 11 eura. Riječ je dakle o društvenoj profitabilnosti čak od 1100% na ukupno uloženi kapital. Dodatno globalno-strateško značenje ovog centra u Karlovcu proizlazi iz činjenice da će se njime stvoriti poslovni, prostorni, financijski, kadrovski i drugi uvjeti brojnim Hrvatima iz dijaspe da na jednom mjestu mogu odsjesti i dobiti svu potrebnu stručnu i financijsku logistiku za razvoj svojih poslovnih programa. Time se napokon omogućuje povezivanje hrvatskog iseljništva iz cijelog svijeta s domovinom bez straha da je u njoj opet na djelu njihova perfidna obmana i pljačka »u režiji« državnih i lokalnih vlasti. Ovaj program SHZ-a ne izlažem kako bih ovu široj javnosti još uvijek nepoznatu političku stranku besplatno reklamirao već kako bih pokazao da na našoj političkoj sceni ima i stranaka s kvalitetnim gospodarskim programima, s vrhunskim stručnjacima i s jakim vezama u inozemstvu, a hoće li i takve dobiti priliku da te svoje programe i provedu, presudno ovisi o volji hrvatskih birača. Ovaj primjer ujedno opetovano pokazuje da je za prijeko potrebni gospodarski oporavak i rast naše države jednako važno postojanje kvalitetnih gospodarskih programa i sigurnost svih potencijalnih ulagača da na Pantovčaku, u Banskim dvorima i Hrvatskom saboru, a, zahvaljujući tome, i u Državnom odvjetništvu RH i u vrhu hrvatske policije svoje dužnosti obnašaju stručni, poštenu i marljivi ljudi koji općem dobru ne pretpostavljaju promicanje vlastitih materijalnih i drugih interesa i koji su svjesni da Republika Hrvatska jednostavno mora (!) opet postati zemlja industrijske proizvodnje i logistike, što je ključni preduvjet i za »preživljavanje« njenih danas prenapregnutih socijalnih i mirovinskih fondova.

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE - SUH

Zagreb, listopad 2011., godina IV, br. 9.

ODRŽANA 37. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA HZMO-a

Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, je na sjednici održanoj 20. rujna 2011., donijelo sljedeće Odluke:

- o isplati jednokratnog primanja u 2011. godini korisnicima mirovinskih primanja.
- o usvajanju izmjena i dopuna Financijskog plana Zavoda za 2011. (iz kolovoza i rujna)
- o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda:

*za prijenos vlasništva nad stanovima na područjima od posebne državne skrbi na R. Hrvatsku,

*za sklapanje 3-godišnjeg ugovora o održavanju, za programsku opremu Microsoft za potrebe Zavoda,

*za sklapanje ugovora o nabavi središnjeg računala za potrebe Zavoda,

*za sklapanje ugovora o izvođenju radova na dijelu poslovnog objekta Zavoda u A. Mihanovića 3. u Zagrebu.

Usvojeno je i Izvješće o poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje siječanj – lipanj 2011.

ODLUKA O JEDNOKRATNOM NOVČANOM PRIMANJU

Odluku o isplati jednokratnog primanja u 2011. godini korisnicima mirovinskih primanja u svoti od 145,00 kn donijelo je Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na 37. sjednici, održanoj 20. rujna 2011. Odluka je donijeta u skladu sa zaključkom Vlada Republike Hrvatske od 15. rujna 2011.

Prema navedenoj odluci jednokratno primanje u svoti od 145,00 kn isplatit će se korisnicima mirovinskih primanja ostvarenih u Republici Hrvatskoj kojima mirovinska primanja (uključujući dodatak mirovini i dodatak na mirovinu) iznose do 3.200,00 kn. Svota od 3200 kn odgovara visini osobnog odbitka za umirovljenike prema Zakonu o porezu na dohodak. Pravo na jednokratno primanje ostvaruju

korisnici mirovina i naknada u vezi s profesionalnom rehabilitacijom priznatih prema općem propisu, mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima, prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (članak 152. stavak 1. točke 1. do 10.) i korisnici naknade plaće u vezi s profesionalnom rehabilitacijom prema propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, osim korisnika koji su kao jedino pravo iz mirovinskog osiguranja ostvarili doplatu za tuđu pomoć i njegu i naknadu za tjelesno oštećenje.

Navedeno primanje pripada onim korisnicima koji će, prema podacima Zavoda, u listopadu 2011. biti zatečeni u isplati i kojima će Zavod mirovinsko primanje ili naknadu plaće za listopad 2011. uputiti na isplatu u Republici Hrvatskoj u studenome 2011.

Sredstva potrebna za isplatu osigurat će se iz sredstava ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

POZIV ZA PRETHODNO UTVRĐIVANJE STAŽA

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje poziva osobe koje su radile u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, da u područnim službama Zavoda, prema mjestu prebivališta, podnesu Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu, kako bi se omogućilo što brže ostvarivanje prava na hrvatsku mirovinu. Staž potvrđen od strane inozemnog nositelja u državama s kojima je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju, Zavod pribraja stažu ostvarenom u Hrvatskoj kako bi se zadovoljio uvjet staža potreban za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja. Također se pozivaju budući umirovljenici da šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu (koji se može podnijeti najranije dva mjeseca prije prestanka osiguranja) obavijeste Zavod o namjeri odlaska u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu te pokretanjem postupka tzv.

pretkompletiranja podataka brže ostvare svoje pravo kada podnesu zahtjev za mirovinu. Obavijest se dostavlja nadležnoj područnoj službi HZMO-a gdje je osoba koja podnosi zahtjev bila posljednji put osigurana, a ako je od posljednjeg osiguranja proteklo više od 12 mjeseci, prema mjestu prebivališta.

Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, nadležna je područna služba na čijem je području bilo posljednje osiguranje.

NOVI TELEFONSKI BROJEVI PODRUČNIH SLUŽBI U SISKU I ZADRU

Obavještavamo korisnike usluga da su u područnim službama u Sisku i Zadru promijenjeni telefonski brojevi.

Za područje Sisačko-moslavačke županije

Područna služba u Sisku
Ulica lipa 4
44000 SISAK

tel. centrala: 044/660- 200
faks: 044/660-330

Za područje Zadarske županije

Područna služba u Zadru
Šimuna
Kožićića-Benje 2
23000 ZADAR

tel. centrala: 023/251-315, 251-316
faks: 023/251-323, 628-186

NOVA ADRESA ISPOSTAVE U JASTREBARSKOM

Obavještavamo korisnike usluga Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Jastrebarskom da se Ispostava Zavoda od 30. rujna 2011. nalazi na novoj adresi, na prvom katu poslovnog objekta „Novi tržni centar“, Antuna Mihanovića 14, Jastrebarsko. Brojevi telefona ostaju isti.

INFO TELEFONI (radnim danom od 8 do 16 sati) : 0800 63 63 63 (besplatni broj telefona) i 01/48 91 666

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U RUJNU 2011.

kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ*
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU**		
starosna	626704	2.366,65
invalidska	255310	1.919,65
obiteljska	239655	1.843,07
UKUPNO	1121669	2.153,04
II. HRVATSKA VOJSKA, prema: Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	2171	4.611,89
invalidska	8696	3.095,76
obiteljska	607	3.491,30
UKUPNO	11474	3.403,55
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)***	343	2.319,98
invalidska	57856	4.919,08
obiteljska	12125	7.001,89
UKUPNO	70323	5.265,55
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEG. KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	6381	2.686,73
obiteljska	442	3.425,80
UKUPNO	6823	2.734,60
SVEUKUPNO (I+II+III+IV)	1210289	2.349,03

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I. - IV.) umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2. Od obrade mirovina za lipanj 2010. (isplata u srpnju 2010.) primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 80/2010.).

** U svote mirovina pod točkom I. uključen je dodatak na mirovine prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 79/2007.). Od 1. srpnja 2010. primijenjen je Zakon o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 71/2010.).

*** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 174/2004.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. U prosječne mirovine hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001.).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U RUJNU 2011.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	84369	242,84	50269	234,22	19483	259,70	14617	250,00
500,01 - 1.000,00	102422	759,88	52693	745,66	20089	751,75	29640	790,68
1.000,01 - 1.500,00	137397	1.271,09	58681	1.265,51	40144	1.294,74	38572	1.254,96
1.500,01 - 2.000,00	253218	1.787,42	106869	1.790,85	77667	1.781,98	68682	1.788,43
2.000,01 - 3.000,00	310005	2.447,56	179312	2.483,03	66988	2.412,30	63705	2.384,81
3.000,01 - 4.000,00	153543	3.422,64	113301	3.431,34	22154	3.393,26	18088	3.404,13
4.000,01 - 5.000,00	51020	4.409,72	40259	4.413,17	5926	4.395,34	4835	4.398,70
5.000,01 - 6.000,00	17483	5.418,27	14419	5.428,02	1904	5.412,71	1160	5.306,10
6.000,01 - 7.000,00	7525	6.423,56	6615	6.422,71	652	6.424,33	258	6.443,48
7.000,01 - 8.000,00	3046	7.351,66	2718	7.359,89	269	7.242,72	59	7.469,26
veće od - 8.000,00	1641	8.956,61	1568	8.953,47	34	9.116,14	39	8.943,99
UKUPNO	1121669	2.153,04	626704	2.366,65	255310	1.919,65	239655	1.843,07

NAPOMENA:

U svotu mirovine uključen je dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 79/2007.).

NAKLADNIK:
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Miro Rukavina
Urednica priloga: Olga Vlačić Cikojević

Uređuje Odjel za odnose s javnošću
tel. 01/4595-011 fax: 01/4595-168

INFO TELEFONI (radnim danom od 8 do 16 sati) : 0800 63 63 63 (besplatni broj telefona) i 01/48 91 666

**NASTAVAK VODIČA OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA OBJAVLJENOG
U SRPANJSKOM BROJU GLASILA SUH**

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U LISTOPADU 2011., II. DIO

Nakladnik: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Za nakladnika: Ravnatelj Tihomir Strizrep, dr. med.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje iz mjeseca u mjesec donosi nova rješenja sa zadatkom kontinuiranog procesa podizanja kvalitete sustava temeljem rada svojih stručnih službi. Tako se i na 23. redovnoj sjednici Upravnog vijeća Zavoda raspravljalo o unapređenju te su predložene odluke kojima će se sustav još više približiti osiguranoj osobi radi ostvarivanja prava zdravstvenog osiguranja.

U glasilu SUH, u broju za srpanj 2011., objavili smo I. dio odluka koje omogućuju da se zdravstveni sustav približi osiguranoj osobi, a u ovome broju donosimo II. dio koji se odnosi na izmjene i dopune dvaju pravilnika:

**P R A V I L N I K O IZMJENAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA I NAČINU
OSTVARIVANJA PRAVA NA ORTOPEDSKA I DRUGA POMAGALA**

Predloženim Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala izvršeno je usklađenje s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 49/11.) kojim su usklađene odredbe ovoga Zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku.

U tom smislu je odredbom članka 1. predloženog Pravilnika o izmjenama Pravilnika izmijenjen članak 97. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala na način da je osiguranim osobama omogućeno da zatraže stručno-medicinsko vještačenje ovlaštenog doktora Zavoda, odnosno nadležnog liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije Zavoda ako im je izabrani doktor odbio propisati ortopedsko pomagalo odnosno odbio dati prijedlog za pomagalo. Zatraženim stručno-medicinskim vještačenjem ispitat će se postojanje medicinskih indikacija kod osigurane osobe u svezi s pravom na određeno pomagalo u skladu s medicinskim indikacijama utvrđenim u Pravilniku kao uvjet za ostvarivanje prava na pomagalo u okviru standarda prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Osigurana osoba kojoj je u provedenom stručno-medicinskom vještačenju nadležnih tijela Zavoda nalazom, mišljenjem i ocjenom utvrđeno da ne ispunjava propisane medicinske indikacije za pomagalo, ima pravo pokrenuti upravni postupak radi zaštite svojih prava.

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala (»Narodne novine«, broj 17/09., 23/09., 53/09., 116/09., 4/10., 88/10., 110/10., 113/10., 1/11. i 16/11.) u članku 97. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Osigurana osoba kojoj je ugovorni doktor uskratio pravo na propisivanje pomagala, odnosno odbio dati prijedlog za pomagalo može, preko izabranog doktora, zatražiti da o njezinom pravu na pomagalo stručno-medicinsku ocjenu donese ovlašteni doktor Zavoda, odnosno liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije Zavoda, ako je ono nadležno za odobrenje tog pomagala.

Zahtjev za stručno–medicinsku ocjenu o pravu na pomagalo podnosi se na tiskanici propisanoj Pravilnikom o ovlastima i načinu rada ovlaštenih doktora i liječničkih povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Ovlašteni doktor Zavoda, odnosno liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije Zavoda iz stavka 1. ovog članka obvezni su stručno–medicinsku ocjenu o pravu na pomagalo donijeti u obliku nalaza, mišljenja i ocjene na propisanoj tiskanici i to odmah, a najkasnije u roku 8 dana od dana zaprimljenog zahtjeva.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Pročišćeni prijedlog Pravilnika s uključenim izmjenama

Članak 97.

Osigurana osoba kojoj je ugovorni doktor uskratio pravo na propisivanje pomagala, odnosno odbio je dati prijedlog za pomagalo, može, preko izabranog doktora, zatražiti da o njezinom pravu na pomagalo stručno–medicinsku ocjenu donese ovlašteni doktor Zavoda, odnosno liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije Zavoda, ako je ono nadležno za odobrenje tog pomagala. Zahtjev za stručno–medicinsku ocjenu o pravu na pomagalo podnosi se na tiskanici propisanoj Pravilnikom o ovlastima i načinu rada ovlaštenih doktora i liječničkih povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Ovlašteni doktor Zavoda, odnosno liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije Zavoda iz stavka 1. ovog članka obvezni su stručno–medicinsku ocjenu o pravu na pomagalo donijeti u obliku nalaza, mišljenja i ocjene na propisanoj tiskanici i to odmah, a najkasnije u roku 8 dana od dana zaprimljenog zahtjeva.

Nalaz, mišljenje i ocjenu nadležno tijelo medicinskog vještačenja iz stavka 1. ovog članka daje na osnovi medicinske i druge dokumentacije, a po potrebi i pregleda osigurane osobe.

P R A V I L N I K O I Z M J E N A M A I D O P U N A M A P R A V I L N I K A O P R A V I M A , U V J E T I M A I N A Č I N U O S T V A R I V A N J A P R A V A I Z O B V E Z N O G Z D R A V S T V E N O G O S I G U R A N J A

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Odredbom članka 1. predloženog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja dopunjen je Pravilnik na način da je novim člankom 107.a Pravilnika uveden novi institut pravne zaštite osiguranih osoba Zavoda u obliku prigovora.

Radi se o usklađivanju Pravilnika sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 49/11.) kojim su izvršena usklađivanja Zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku (u daljnjem tekstu: ZUP).

Predloženom dopunom Pravilnika uređeno je postupanje u slučaju prigovora osiguranika nezadovoljnog ocjenom izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite o pravu na korištenje bolovanja, pri čemu se primjenjuje institut prigovora propisan člancima 157. i 158. ZUP-a, odnosno prigovor protiv postupanja pružatelja javnih usluga (zdravstvenih ustanova odnosno zdravstvenih radnika privatne prakse – u konkretnom slučaju izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite).

Taj oblik pravne zaštite osiguranik može tražiti kada smatra da su postupanjem zdravstvenih ustanova odnosno zdravstvenih radnika privatne prakse povrijeđena njegova prava glede medicinske ocijene o pravu na bolovanje, kao i u drugim slučajevima korištenja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja. U tom slučaju osigurana osoba može izjaviti prigovor Zavodu kao tijelu nadležnom za provedbu nadzora nad obavljanjem javnih usluga, to jest provoditelja ugovorene zdravstvene zaštite.

Postupak glede prigovora osigurane osobe koji je upućen Zavodu i koji se odnosi na postupanje izabranog doktora u svezi s bolovanjem (primjerice zaključenja bolovanja, određivanja dužine trajanja bolovanja s kojom osiguranik nije zadovoljan), odnosno postupanje izabranog doktora i drugih ugovornih subjekata Zavoda u svezi s ostvarivanjem prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja kojim postupanjem osigurana osoba smatra da su joj povrijeđena prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, Zavod je obavezan ispitati navode osigurane osobe te poduzeti mjere iz svoje nadležnosti po pravu nadzora.

U roku 15 dana od dana podnošenja prigovora Zavod je obavezan izdati osiguraniku obavijest u pisanom obliku o načinu i postupku ostvarivanja prava u vezi s prigovorom, te o poduzetim mjerama po prigovoru.

Uz članak 2. i 3.

Predloženim je odredbama također izvršeno i usklađivanje vezano s odredbama Zakona odnosno ZUP-a o postupanju Zavoda u odlučivanju o pojedinim pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja te je, s tim u vezi, termin „konačno rješenje“, koji ZUP više ne poznaje, zamijenjen terminom „izvršno rješenje“, odnosno utvrđeno je da se prema članku 133. ZUP-a rješenje doneseno u upravnom postupku izvršava nakon što postane izvršno (za UP/I stavka 2. članka 133. ZUP-a).

U tom je smislu izmijenjenim odredbama Pravilnika utvrđeno da u postupcima o pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja odlučuje Zavod primjenjujući odredbe ZUP-a, budući da novi ZUP nema izričite odredbe o supsidijarnosti kao što je to imao ranije vrijedeći ZUP.

Članak 1.

U Pravilniku o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja ("Narodne novine", broj 67/09., 116//09., 4/10., 13/10., 88/10., 131/10., 1/11. i 16/11.) iza članka 107. dodaje se novi članak 107.a koji glasi:

„Članak 107.a

Osiguranik nezadovoljan ocjenom izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite o pravu na bolovanje ima pravo uložiti prigovor nadležnom područnom uredu Zavoda iz članka 107. ovog Pravilnika.

Povodom izjavljenog prigovora iz stavka 1. ovog članka područni ured Zavoda obavezan je provesti nadzor nad korištenjem bolovanja u skladu s odredbom članka 33. stavka 5. Zakona i članka 14. stavka 1. Pravilnika o ovlastima i načinu rada ovlaštenih doktora i liječničkih povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te u roku 15 dana od dana zaprimljenog prigovora dostaviti osiguraniku obavijest u pisanom obliku o načinu i postupku ostvarivanja prava u vezi s prigovorom, te o poduzetim mjerama po prigovoru.

Osigurana osoba, koja smatra da su joj postupanjem ugovornih zdravstvenih ustanova, ugovornih zdravstvenih radnika privatne prakse, odnosno drugih ugovornih provoditelja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja povrijeđena prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, ima pravo uložiti prigovor područnom uredu Zavoda.

Po izjavljenom prigovoru iz stavka 3. ovog članka područni ured Zavoda obavezan je provesti nadzor u skladu s člankom 78. Zakona, te u roku 15 dana od dana zaprimljenog prigovora dostaviti osiguranoj osobi obavijest u pisanom obliku o načinu i postupku ostvarivanja prava u vezi s prigovorom, te o poduzetim mjerama po prigovoru.“

Članak 2.

U članku 109. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„Protiv rješenja Direkcije Zavoda donesenog povodom žalbe osigurane osobe nije dopuštena žalba već se protiv njega može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.“

Članak 3.

Članak 110. mijenja se i glasi:

„U postupcima o pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja odlučuje Zavod primjenjujući odredbe Zakona o općem upravnom postupku.“

Članak 4.

Ovaj Pravilnik tupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Pročišćeni tekst članaka Pravilnika s predloženim izmjenama i dopunama:

Članak 107.a

Osiguranik nezadovoljan ocjenom izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite o pravu na bolovanje ima pravo uložiti prigovor nadležnom područnom uredu Zavoda iz članka 107. ovog Pravilnika.

Povodom izjavljenog prigovora iz stavka 1. ovog članka područni ured Zavoda obavezan je provesti nadzor nad korištenjem bolovanja u skladu s odredbom članka 33. stavka 5. Zakona i članka 14. stavka 1. Pravilnika o ovlastima i načinu rada ovlaštenih doktora i liječničkih povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te u roku 15 dana od dana zaprimljenog prigovora dostaviti osiguraniku obavijest u pisanom obliku o načinu i postupku ostvarivanja prava u vezi s prigovorom, te o poduzetim mjerama po prigovoru.

Osigurana osoba, koja smatra da su joj postupanjem ugovornih zdravstvenih ustanova, ugovornih zdravstvenih radnika privatne prakse, odnosno drugih ugovornih provoditelja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja povrijeđena prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ima pravo uložiti prigovor područnom uredu Zavoda.

Po izjavljenom prigovoru iz stavka 3. ovog članka područni ured Zavoda obavezan je provesti nadzor u skladu s člankom 78. Zakona, te u roku 15 dana od dana zaprimljenog prigovora dostaviti osiguranoj osobi obavijest u pisanom obliku o načinu i postupku ostvarivanja prava u vezi s prigovorom, te o poduzetim mjerama po prigovoru.

Članak 109.

Radi zaštite prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, osiguranoj osobi osigurava se dvostupanjsko rješavanje u postupku pokrenutom na njezin zahtjev.

O pravima iz stavka 1. ovog članka u prvom stupnju rješava nadležni područni ured Zavoda ako nije drukčije propisano.

Protiv rješenja područnog ureda Zavoda osigurana osoba ima pravo izjaviti žalbu Direkciji Zavoda. Protiv rješenja Direkcije Zavoda donesenog povodom žalbe osigurane osobe nije dopuštena žalba već se protiv njega može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Članak 110.

U postupcima o pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja odlučuje Zavod primjenjujući odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Priredile: **Martina Furlan**, dipl.iur. i
Veronika Laušin, dr.med.

Piše: **Biserka Budigam, prof.**

U Zagrebu je i ove godine dostojno obilježen Dan starijih osoba

I ove je godine došao i prošao Međunarodni dan starijih osoba, 1. listopada. Obilježen je nizom događanja — predavanja o problemima starenja i poboljšanja kvalitete života starijih osoba, ali isto tako i predstavljanjima aktivnosti starijih osoba širom lijepe naše domovine.

Podsjetit ću nas da je još (sada relativno davne) 1991. godine (16. prosinca) Glavna skupština Ujedinjenih naroda prihvatila rezoluciju 46/91 koja sadrži načela Ujedinjenih naroda za starije osobe, a svrha im je poboljšati život u starijoj dobi. Potaknute su vlade svih zemalja da uključe ova načela u svoje nacionalne programe uvijek kada je moguće.

Tim je načelima čiji je podnaslov »Prema društvu za sva godišta« naglašeno da starijim osobama treba osigurati:

Ne ovisnost, što znači da bi starijim osobama trebalo omogućiti sljedeće:

- dostupnost prikladne hrane, vode, stanovanja, odjeće i zdravstvene skrbi osiguranjem dohotka, obiteljske podrške i potpore zajednice te sustavom samopomoći;

- mogućnost rada ili pristup drugim aktivnostima kojima bi se osigurao dohodak;

- mogućnost sudjelovanja u odlučivanju kada i prema kojem rasporedu će ići u mirovinu;

- pristup odgovarajućim obrazovnim programima i programima obuke za stjecanje raznih vještina;

- život u sigurnoj sredini koja se može prilagoditi osobnim potrebama i promijenjenim sposobnostima

- život u vlastitom domu što je duže moguće.

Društveno sudjelovanje, što znači da bi starije osobe trebale:

- ostati sastavni dio društva, aktivno sudjelovati u tvorbi i provedbi politike koja izravno utječe na njihovo blagostanje kao i podijeliti svoja znanja i vještine s mlađim generacijama

- tražiti i stvoriti mogućnosti kako raditi na korist svojoj društvenoj zajednici i kako se dragovoljno uključiti u aktivnosti koje su primjerene njihovim interesima i sposobnostima

- organizirati pokrete ili udruge starijih osoba.

Skrb, što znači da bi starije osobe trebale:

- imati koristi od svoje obitelji i zaštite i skrbi koju im pruža zajednica u skladu s društvenim sustavom i kulturalnim vrednotama društva u kojem žive

- imati neometan pristup zdravstvenoj skrbi koja će im omogućiti održavanje i postizanje najbolje moguće razine tjelesnog, duševnog i emotivnog blagostanja te spriječiti ili odgoditi početak bolesti

- imati pristup socijalnim i zakonodavnim službama zbog poboljšanja samostalnosti, zaštite i skrbi

- moći koristiti odgovarajuće razine institucionalizirane skrbi kojom bi im se osigurala zaštita, rehabilitacija te socijalni i duševni poticaji u humano i sigurnoj sredini

- moći ostvariti ljudska prava i temeljne slobode tijekom boravka u bilo kakvoj ustanovi za skrb, liječenje ili prihvata starijih osoba, uključujući cjelovito poštovanje njihovih vjerovanja, dostojanstva, potreba i privatnosti, kao i prava na odlučivanje o vlastitoj skrbi i kvaliteti življenja.

Samo u sebi, što znači da bi starije osobe trebale:

- imati mogućnost ostvarenja cjelovitog razvitka vlastitih potencijala

- imati pristup obrazovnim, kulturnim, duhovnim i rekreacijskim sredstvima društva u kojem žive.

Dostojanstvo, što znači da bi starije osobe trebale:

- moći dostojanstveno i sigurno živjeti te biti zaštićene od izrabljivanja i tjelesnog i duševnog zlostavljanja

- biti sigurne da će se s njima postupiti pošteno bez obzira na dob, rasu ili etničku pripadnost, invalidnost ili drugi status, kao da će biti cijenjen bez obzira na svoj gospodarski doprinos.

Naša je država prihvatila ova načela i moramo priznati da se na svim razinama trudi da starije osobe imaju mogućnosti ostvariti svoja prava, ali često u praksi zbog različitih se razloga ona i krše. Različiti su uzroci nemogućnosti potpunog ostvarenja svih naših prava. Ponekad su krivi drugi, ali ponekad (možda i češće) i mi sami.

Ove je godine u povodu Međunarodnog dana starijih osoba Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom organizirao tribinu pod nazivom »Budućnost starenja« (27. rujna). Predavači su bili dr. sc. **Ivan Čipin**, Ekonomski fakultet, Zagreb, doc. dr. sc. **Ana Štanbuk**, Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada i **Nada Plavšić Mijatović**, dipl. soc. radnica Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Neću detaljno elaborirati svako izlaganje, ali konačni bi zaključak bio da kod nas (kao uostalom i svuda u svijetu) ima sve više starijih osoba i da, bez obzira na sve što se čini, za poboljšanje kvalitete života starijih osoba još uvijek je to malo i nedovoljno. I sutra će nas biti još više zbog sve manjeg broja novorođene djece i s obzirom na produljenje života.

Zanimljivo je da sam na predavanju tražila neka starija lica, ali na žalost bio je još samo jedan gospodin moje dobi. Ne znam jesu li starije osobe bile slabije obaviještene, ili su smatrali da ništa novo ne mogu naučiti, ili su pak došli samo oni koji se bave starijim osobama iz centara za socijalnu skrb ili domova za starije. Moram priznati da sam uvijek iskreno zadivljena

dolaskom velikog broja osoblja iz domova za starije osobe koji su u vlasništvu Grada. Oni se doista trude da u praksi primjenjuju najsuvremenije spoznaje gerontološke prakse. Sada ponekad dođu i neki predstavnici privatnih domova što je u svakom slučaju velik napredak.

U četvrtak 29. rujna isti je Ured organizirao 8. gerontološki tulum na Zrinjevcu na kojem su domovi za starije osobe prikazali svoje vrlo uspjele radove koje rade kako njihovi korisnici tako i druge starije osobe u sklopu gerontoloških centara. Doista je vrlo zanimljiv izložen sadržaj — od jednostavnih ručnih radova do gotovo umjetničkih ostvarenja pojedinaca i grupa (naročito vrlo česti izlošci sitne keramike). Isto me tako svake godine ugodno iznenadi maštovitost i kreativnost u prezentaciji izloženih sadržaja. I ove je godine manifestaciju posjetio i gradonačelnik gosp. **Milan Bandić** u pratnji gospođe mr. **Višnje Fortune**, pročelnice Ureda i zaustavio se gotovo kod svakog izložbenog »štanda«, porazgovarao s priredivačima, našalio se ponekad i čestitao na urađenom. Kako malo ljudima treba da budu makar i na trenutak sretniji i veseliji jer svi su opušteno razgovarali i šalili se čak i kad je bilo i neko ozbiljnije pitanje.

Tijekom cijelog prijedopodneva odzvanjalo je svirka i pjesma Zrinjevcem. Na pozornici u Paviljonu izvodili su pjevački zborovi, folklorne grupe i solisti dio programa. Zanimljive su bile i koreografije, ali i kostimi izvoditeljica ritmičkih i rekreativnih vježbi. (Čast ponekom muškom vježbaču.) Lijepo, sunčano prijedopodne izmamilo je u šetnju ne samo bake s unucima nego i slučajne prolaznike koji su možda malo promijenili i svoj put u želji da vide što to tamo rade ovi stariji sugrađani.

I Sindikat umirovljenika Hrvatske je obilježio Međunarodni dan starijih osoba svečanom sjednicom u utorak 4. listopada, kao i 19. obljetnicu rada Sindikata. Osim svečarskih govora naročito se istaklo izlaganje predsjednika SUH-a o stanju umirovljenika i problemima s kojima žive i podsjećanje na sve što je ovaj Sindikat učinio i što čini za sve umirovljenike.

I tako prođe još jedan značajan datum za naš svakodnevni život. Možda nam ni idući dani neće biti tako vedri, ali ni tmurni jer ipak sve najviše ovisi o nama samima.

Čudesni krvožilni sustav

Krvotok je zatvoreni krvožilni sustav unutar tijela. Dijeli se u arterije i vene.

Arterije su krvne žile koje odvođe krv iz srca. U njima vlada tlak (»krvni tlak«) kojeg stvara lijeva srčana klijetka svojim »pumpanjem«. Taj tlak tjera krv punu kisika kroz sve sitnije i tanje arterije sve do kapilara tjelesnih organa koje opskrbljuje hranjivim tvarima i kisikom.

Vene su krvne žile koje vraćaju krv iz organa u srce. Krv u venama siromašna je kisikom jer je kisik »predan« tjelesnim organima za njihov normalan rad. Stoga venska krv izgleda tamna. U venama praktički više ne postoji »krvni tlak«, jer je potrošen na dugom putu krvi iz srca preko arterija do pojedinih organa. Pa kako krv struji ipak natrag prema srcu, npr. iz nožnih vena? Posve jednostavno jer je krvožilni sustav tzv. »zatvoreni sustav«. Osim toga, mišići stežu vene, pa se krv na taj način »gura dalje«. Taj proces medicinari nazivaju mišićnom crpkom (pumpom) jer se krv pokreće pomoću snage mišića. Zalisci u venama osiguravaju da krv struji samo prema srcu, natrag ne može. Kao pomoć tom strujanju krvi prema srcu pridružuje se učinak upijanja koji dolazi iz srca. Tako

krv stiže u desnu srčanu klijetku. Odatle se posebnim »odvojkom« tjera u plućni krvotok. Krv se u plućima obogaćuje udisanjem kisika i preko plućnih vena vraća u lijevu srčanu klijetku, odakle ponovno ide u tjelesne organe i tkiva.

Proširenje vena. Proširene vene su zadebljane i krivudave. Vidljive su na površini kože, ali katkada protiču dublje. Ponekad nastaju bez prepoznatljivog vanjskog uzroka. Tu se obično radi o nasljednoj slabosti vezivnog tkiva. Drugi uzrok proširenju vena je trajno sprječavanje strujanja krvi. Tu spadaju: debljina, trudnoća, upala vena ili dugogodišnje preopterećenje stajanjem. Ali proširenjem vena ugrožene su i osobe koje rade sjedeći, jer je strujanje krvi ometeno i za vrijeme sjedenja.

Tipične tegobe su neugodan, katkada bolan osjećaj težine u nogama, prvenstveno nakon dužeg stajanja ili sjedenja. U ležećem položaju prenapunjene vene većinom se isprazne. Tada nastaju bolovi i osjećaj težine. Tu brzo pomaže deset do petnaest minutna vježba lijevanja na pod ili na krevet s naslanjanjem nogu strmo podignutih uza zid. Zabranjene su vruće i duge kupke.

Ako su vene bile već nekoliko puta upaljene, a to se ne otkrije uvijek na vrijeme, moguće su promjene na koži, promjena boje, ekcemi, otekline sve do kroničnih otvorenih rana na potkoljenici.

Sprječavanje proširenja vena samo je uvjetno moguće. Ne može svaka osoba dosljedno izbjegavati debljinu, dugo sjedenje ili stajanje. Pa ipak, kod sklonosti proširenju vena treba što više hodati u cipelama niskih peta da bi se pokrenula »mišićna crpka« koja tjera krv prema srcu.

Kod proširenih vena u listovima korisno je redovito stavljanje zavoja. Potrebno je poznavati ispravnu tehniku ovijanja. Bitno je da se zavoj stavi ujutro prije ustajanja iz kreveta dok su noge još vitke. Tako se sprječava nakupljanje vode u nogama. U teškim slučajevima redovito se nose gumene čarape. Pri tome je bitno da pritisak na vene bude zaista dovoljno jak. Obično su dobre one gumene čarape kod kojih se osjeća napetost. Korisne su i za vrijeme trudnoće. Katkada izrazito pomaže skleroziranje površinskih vena ili uklanjanje proširenih vena operacijom. (Dr. W.G.).

Nastavak s 2. str.

Premda je siromaštvo hrvatskih umirovljenika svima poznato, od onih u izvršnoj vlasti koji zakone i njihove izmjene predlažu do članova zakonodavnog tijela u državi koji ih donose, nitko od odgovornih ne odgovara za težak položaj osoba treće dobi.

Naprotiv, predstavnici vlasti uporno ističu kako treba smanjiti javnu potrošnju, a pritom misle prvenstveno na umanjeње ionako malih mirovinskih primanja.

Pravdoljubiv se čovjek po logici stvari mora stoga zapitati: Zašto dužnosnici, osim časnih iznimaka, kad se domognu vlasti, gube osjećaj za pravdu te postaju samoljubivi, bahati i socijalno neosjetljivi?

Svaka objektivna analiza postojećeg stanja u državi daje uvijek jednaki odgovor: **Uzrok je tome preferiranje krupnog kapitala prekomjernim bogaćenjem bogatih i sustavno osiromašivanje siromašnih koji su ujedno i obespravljeni, što je potpuno nepravednim, asocijalnim propisima i njihovom provedbom. A socijalna se pravda uspostavlja poštenim radom i isplatama zarađenog tako da radnik i umirovljenik može sebi i svojoj obitelji osigurati slobodan i dostojan život.**

Nikola Kustić

Nastavak s 3. str.

Pravda je na taj način bila zadovoljena, ali ju je moguće bilo realizirati tek kad je postignuta tzv. politička volja vladajućih i nakon donošenja Zakona o provedbi Odluke Ustavnog suda (2004.) kojim je dug prema umirovljenicima relativiziran i preimenovan u odštetu, te Zakona o umirovljeničkom fondu (2005.) u kojem je uvrštena i ucjenjivačka tzv. diskontna odredba o samoodricanju polovice izračunatog odštetnog iznosa za nešto brži, dvogodišnji, rok isplate. Odštete će biti izvršene tek nakon 20 godina.

Stanje gospodarske krize odnosno recesije u koju je upala ili je dovedena naša država danas, slično je onomu ratnom stanju s kraja prošlog stoljeća.

Isto tako, stupanjem na snagu mirovinske reforme 1999. godine, nastale su tri kategorije umirovljenika oni opisani tzv. »stari« koji su ostvarili tzv. obeštećenje. Zatim »novi« umirovljenici čije su mirovine bile niže za 30% za što je podnesen zahtjev za donošenje posebnog Zakona na dodatak na mirovinu od 4 do 27% i odlazak u prijevremenu mirovinu smanjen postotak od 20,4% na 9%. Sve ovo nakon brojnih zahtjeva i protesta ušlo je u mirovinsku osnovicu tek početkom 2012. godine. Samo primjena sadašnje formule usklađivanja mirovina umanjila nam je mirovinu kroz deset godina za preko 10%.

SUH je u ovih devetnaest godina postojanja dao i daje veliki doprinos za očuvanje kakvog — takvog materijalnog položaja umirovljenika, održavanje zdravstvenog standarda i pružanja pomoći bolesnim, starim i nemoćnim osobama u lokalnim zajednicama.

Jedan od naših ciljeva treba biti da se zalažemo i podsjećamo društvo i potrošače da industrijsku proizvodnju valja pripremati za novo doba u kojem starost ne mora značiti samo bolest, pasivnost i zavisnost već i lijepa i dobra. Jer i stariji mogu obogatiti mlade novim iskustvima.

Zbog toga se zahtijeva otklanjanje nepravde za umirovljenike i starije osobe te upozorava društvo da se sve nove mjere i problemi ne mogu riješiti bez razvoja gospodarstva, zapošljavanja i stvaranja novih vrijednosti.

Na kraju možemo reći da se SUH kroz ovih 19 godina svoga postojanja uporno i neumorno bori i bori za ove principe i ciljeve i da je postigao i određene zapažene rezultate, ali da i dalje treba biti uporan i dosljedan u borbi za pravo i pravdu.

Bratimljenje u Fažani

SUH-ova Podružnica Pula, Ogranak Fražana potpisala je 14. rujna 2011. Sporazum o bratimljenju sa Sindikatom umirovljenika Italije SPI CGIL Lega Campi Elisi/San Vito iz Okruga San Giacomo iz Trsta.

Razgovori o bratimljenju započeli su prije godinu dana i u nekoliko susreta i razgovora utvrdili smo zajedničke interese o obostranoj suradnji, koje su rezultirali o prihvaćanju teksta koji je potpisan uz prisutnost članova SPI iz Trsta, njih pedesetak i gotovo toliko članova SUH-a iz Fažane na vrlo svečan način uz prigodan kulturni program. Dokument o bratimljenju potpisali su osim predsjednika bratimljenih sindikalnih organizacija **Daria Šurana** i **Giorgia Zuliania** i **Fiore Babudri** generalni sekretar Okruga San Giacomo u čijem je sastavu Lega Campi Elisi, te **Neta Žiković** predsjednica Podružnice Pula u čijem je sastavu Ogranak Fažana. U ime SPI CGIL Furlanija i Julijska Krajina supotpisao je **Luciano del Rosso**, a u ime SUH-a Županijskog povjereništva Istarske županije **Vladimir Buršić**.

Svečanost potpisivanja održana je u prostorijama Zajednice Talijana, uz prigodan program.

U prigodnim riječima sudionici su ukazali na problematiku umirovljenika na koju trebamo zajedničkim snagama djelovati. Predsjednik Ogranka Fažana Dario Šuran izrazio je posebno zadovoljstvo zbog potpisivanja ovog dokumenta koji će nas čvršće povezati u zajedničkim interesima i problematici koja povezuje sve umirovljenike. Odgovoran za SPI Lega Campi Elisi Giorgio Zuliani dao je pregled aktivnosti svoje Lege.

U ime SPI CGIL Friuli Venezia Giulia prigodnim riječima obratio se i Luciano del Rosso, koji je naglasio neke ciljeve i zadatke sindikata u borbi za prava umirovljenika, koja su gotovo identična i kod nas i kod njih, to je traženje rješenja za nagonilane socijalne probleme kojima se trebaju baviti svi sindikati na svim nivoima. To su pravo na dostojan život, pravo na zadovoljavajuću mirovinu, pravo na zdravstvenu zaštitu za svih, pravo na rad i vjeru u budućnost, pravo na korektnu demokraciju i politiku bez privilegija, pravo na življenje u čistom okolištu, zdravo i dostupno svima.

Vladimir Buršić je pozdravio sve prisutne u ime Županijskog povjereništva, kao i u ime gospodina Krajačića, predsjednika SUH-a. U svom kratkom obraćanju izrazio je zadovoljstvo što podružnice SUH-a Istarske županije i Lege SPI CGIL nastavljaju s procesom bratimljenja. Ovo bratimljenje danas je deseto bratimljenje SUH-a i SPI-a. To je plod suradnje i prijateljstva između SPI-a i SUH-a koji traje već gotovo 20 godina, na svim razinama. Na ovaj način činimo zajednički korak u razvoju naših organizacija. Spomenuo je kako i ovdje u Fažani imamo dosta umirovljenika koji primaju talijansku mirovinu i koji su članovi SPI-a, zahvaljujući upravo djelovanju SUH-a, kao i u ostalim dijelovima Istre. U ovo turbulentno vrijeme kada se na svim razinama u gotovo svim zemljama šteti upravo na radnicima i umirovljenicima, kada traje kriza ekonomije i morala, moramo zajednički iznaći način borbe protiv tih i takvih nepravdi. Za ostvarenje tog cilja zajednički si možemo puno pomoći.

Naši su gosti istog dana posjetili Nacionalni park Brijuni, a navečer se nastavilo zajedničko druženje.

Dario Šuran, predsjednik SUH-a, Ogranka Fažana

Uspješna suradnja

Za slavonsko brodske umirovljenike, članove SUH-a, početak ovogodišnje ljetne sezone obilježen je izletničko-rekreativnim programima.

Već krajem svibnja upriličili smo izlet na Plitvička jezera. Pedesetak umirovljenika Slavonsaca, među kojima mnogi koji još nisu vidjeli Liku, oduševljavalo se slapovima, razgledanjem špilja, pećina i drugih znamenitosti toga našeg prelijepoga nacionalnog parka.

Dvanaestodnevno ljetovanje naših sindikalista (40 članova) u odmaralištu na Korčuli sredinom mjeseca lipnja bio je našim umirovljenicima—a sve su to osobe starije životne dobi—koristan iz više razloga. Šetnje, kupanje, društveno-zabavni sadržaji, rekreacija—to je bio stalni program sudionika zajedničkog ljetovanja. Naime, ovi su u tome s voljom i željom sudjelovali. A što se uvjeta tiče: budući da je glavninu troškova preuzeo Grad, vlastiti izdatci bili su minimalni.

U jednom i drugom slučaju pomogao nam je Grad, što između ostalog govori i o tome da lokalna uprava prepoznaje potrebu i korist djelovanja naše sindikalne udruge.

Jasenska Rem

Dubrovački umirovljenici na izletu u Hercegovini

Dubrovačka podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske organizirala je jednodnevni izlet (26. rujna 2011. godine) u Hercegovinu.

Na ovome izletu umirovljenici su prvo posjetili već u cijelom svijetu poznato marijansko svetište Međugorje, a zatim etno selo Herceg (blizu Međugorja) gdje je prikazana kamena izvornost i tradicija hercegovačkog kraja.

Nakon toga su posjetili vodopad »Kravica« na rijeci Trebižat, koji posjetitelje oduševljava svojom raskošnom ljepotom, čak i sada kada je, zbog dugotrajne suše, smanjena njegova opsežnost i prštava raskošnost za više od polovice.

Potom su izletnici panoramski razgledali Ljubuški i na kraju (nakon objeda u restoranu »Most« uz rijeku Trebižat) posjetili su i uz stručno vođenje razgledali muzej i galeriju »Majka« u Franjevačkom samostanu (sv. Ante Padovanskog) na Humcu, gdje se među mnogobrojnim vrlo vrijednim muzejskim eksponatima nalazi i Humačka ploča (koju struka naziva i Bašćanska ploča južnih Hrvata), a u galeriji se nalazi više od 400 umjetničkih djela mnogobrojnih vrhunskih umjetnika.

Svi sudionici ovoga izleta bili su zadovoljni viđenim i doživljenim.

Zorana Koroman

Natjecanje u Sikirevcima

Umirovljenici Brodsko-posavske županije u subotu 1. listopada 2011. obilježili su Dan starih i nemoćnih osoba u ugodnom druženju na Petnji. Susrelo se oko 400 osoba uz izgre koje je pripremio organizator: SUH-ova Podružnica Sikirevci uz potporu Županije brodsko-posavske i suorganizatora HSU-a županijskog odbora Brodsko-posavske županije. Organiziran je i ručak uz tamburaše. Poslije ručka podijeljene su diplome i zahvalnice sudionicima u igri.

Natjecateljice i natjecatelji u pojedinim sportskim disciplinama postigli su dobre rezultate, a najbolji su osvojili prva mjesta:

u pikadu umirovljenici iz Sibirja, **u povlačenju konopa** umirovljenici iz Sikirevaca, **u trčanju u vreći** umirovljenici iz Sl. Šamca-Kruševica, **u trčanju s jajetom u žlici** umirovljenici iz Sl. Šamca-Kruševica, **u šahu** Matica umirovljenika Sl. Brod, **u kartanju bele** umirovljenici iz Jaruga, **u brzom jedenju banane** umirovljenici iz Sl. Šamca-Kruševica.

Na kraju dana organizator je nagradio najstariju mušku i žensku osobu na susretu. Muškarac rođen 1925.g. iz Jaruga i žena rođena 1931.g. iz Sikirevaca. Susretu su se odazvali umirovljenici iz različitih umirovljeničkih udruga, pa tako i iz HSU-a.

*Stjepan Rakitić,
organizator SUH-ove Podružnice Sikirevci*

5. sportsko-rekreativni susreti članova SUH-a Osječko-baranjske županije

Peti sportsko-rekreativni susret članova SUH-a Osječko-baranjske županije održan je 19. lipnja 2011. god. u Đakovu. Susret je održan u hotelu »Blaža«. Na natjecanju je bilo šest podružnica SUH-a s ukupno 120 sudionika.

Podružnicu SUH-a Donji Miholjac na natjecanju su predstavljale ekipe iz BELOTA i PIKADA.

Nakon što je domaćin otvorio susret, skup je pozdravio predsjednik SUH-a iz Zagreba mr. sc. **Stjepan Krajačić**. Čestitao je domaćinu i Organizacijskom odboru te istaknuo da je SUH Osječko-baranjske županije prvi u Hrvatskoj koji organizira ovakve susrete. Govorio je i o položaju umirovljenika, te naglasio drastičan pad njihova standarda i kvalitete života.

Sudionike susreta pozdravio je i zamjenik gradonačelnika grada Đakova. Uputio je srdačne čestitke svim natjecateljima.

Županijski povjerenik SUH-a gosp. **Mato Obradović** također je pozdravio sve sudionike susreta. Županijski povjerenik predao je zahvalnice predsjednicima podružnica SUH-a (D. Miholjca, Gorjana, Đakova, Strizivojne, Vuke i Osijeka) za njihovo sudjelovanje u natjecanjima kao i zahvalnice domaćinu susreta, sponzorima, hotelu »Blaža«, gosp. **Kozini** i gosp. **Čaru** (dugogodišnjem predsjedniku podružnice Đakova).

Nakon završetka natjecanja, koje je bilo žustro i napeto, proglašeni su pobjednici. Gospodin Krajačić podijelio je natjecateljima medalje i pehare, domaćin je još jednom zahvalio svima i istaknuo da će sljedeće godine domaćin susreta biti podružnica SUH-a Osijek.

Ekipe naše podružnice (SUH-a Donji Miholjac) uspješno su se plasirale i osvojile:

PRVO MJESTO U BELOTU: (Zlatko Cigrovski, Mirko Dimitrijević) pehar i medalje;

DRUGO MJESTO U PIKADU: (Mirjana Hajduković, Kata Mataija, Pavica Mikolašević, Anđelka Popić, Ruža Tadijan) pehar i medalje.

Našim natjecateljima upućujemo iskrene čestitke!

Osvojeni pehari i medalje podsjećat će članove naše Podružnice na lijepe trenutke druženja, zabave i sreće zbog nagrađenog truda naših natjecatelja.

Đenka Kopic, prof.

Održana sjednica Nacionalnog vijeća za umirovljenike i druge starije osobe

Na sjednici Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe održanoj 19. rujna 2011. u Ministarstvu gospodarstva rada i poduzetništva zauzet je zajednički stav da se predloži Upravnom vijeću HZMO-a da se umirovljenicima koji primaju mirovinu do 3.200 kuna jednokratno isplati novčani iznos čime će biti obuhvaćeno oko 865 tisuća umirovljenika. Visinu navedenog iznosa HZMO će predložiti Vladi, a umirovljenici bi ga trebali dobiti do kraja 2011. godine iz sredstava dobiti pravnih osoba u vlasništvu HZMO-a.

Jednako tako Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe na istoj je sjednici podržalo odluku Vlade RH o isplati odštete umirovljenika po modelu B što se osigurava prijenosom dionica Croatia Osiguranje d.d. i Janafa d.d. u korist Umirovljeničkog fonda.

Na sjednici Nacionalnog vijeća bilo je riječi o predloženim izmjenama zakona kojima se omogućava prelazak iz II. u I. stup mirovinskog osiguranja za osobe koje su dobrovoljno ušle u II. stup te uključivanje dodatka u mirovinu.

Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe iskazalo je zadovoljstvo predloženim zakonskim promjenama budući da je upravo Nacionalno vijeće i iniciralo navedene promjene.

Statutarne odredbe o članstvu u Sindikatu umirovljenika Hrvatske

Uvezi s raspravom o članstvu, a u skladu s odgovarajućim odredbama Statuta SUH-a (članak 1. te članci od 23. do 28.), članstvo SUH-a, kao nestranačke interesne i humanitarne udruge od šireg društvenog značenja koja promiče načela civilnog društva, čine osobe treće dobi koje ostvaruju mirovinu. Članstvo u SUH-u je dobrovoljno koje se ostvaruje potpisivanjem pristupnice i potvrđuje dobivanjem članske iskaznice. Odluku o prijemu u članstvo pojedine osobe donosi predsjednik, tajnik ili član predsjedništva pojedine SUH-ove podružnice zadužen za u članjivanje.

Članom SUH-a može postati i skupina građana kao cjelina (tzv. kolektivni član) radi ostvarivanja interesa sukladnih sadržaju djelatnosti i programima rada SUH-a. Zahtjev za ostvarivanje kolektivnog članstva podnosi se Predsjedništvu Glavnog odbora SUH-a koje o takvom obliku članstva donosi odgovarajuću odluku i izvješćuje Glavni odbor SUH-a na njegovoj prvoj sjednici. Predsjednik kolektivnog člana ima položaj predsjednika podružnice ili ogranka SUH-a.

SUH može imati počasne i podupirajuće članove koji svojim radom i djelovanjem ostvaruju ciljeve SUH-a ili na drugi način doprinose radu i djelovanju SUH-a.

Popis članica i članova SUH-a (evidencija) vodi se na razini podružnice za što je zadužen tajnik podružnice ili osoba koju ovlasti predsjedništvo podružnice.

Identifikacijska isprava člana SUH-a je njegova članska iskaznica čiji oblik, veličinu, sadržaj i boju utvrđuje Glavni odbor SUH-a na prijedlog Predsjedništva GO.

Članice i članovi SUH-a za svoje članstvo plaćaju članarinu. Odluku o iznosu članarine i njezinoj raspodjeli donosi Glavni odbor SUH-a.

Predsjedništvo podružnice može u cijelosti ili djelomično osloboditi plaćanja članarine članicu ili člana SUH-a ako su slabog imovnog stanja.

U skladu s odredbama Statuta SUH-a (od 26. studenog 2008.) i činjeničnog stanja utvrđenog u srpnju 2011. Strukturu članstva SUH-a čine članice i članovi:

- a) koji redovito plaćaju članarinu
- b) koji plaćaju članarinu kao kolektivni članovi
- c) koji su oslobođeni plaćanja članarine jer su siromašnog stanja.

Upute o plaćanju članarine SUH-a trajnim nalogom

U prethodnom broju glasila SUH izvijestili smo članstvo o mogućnostima plaćanja članarine SUH-a trajnim nalogom neposrednom od mirovinskih primanja u skladu s potpisanim Ugovorom o međusobnim odnosima između HZMO-a i SUH-a, a sada donosimo dijelove Uputa o provedbi plaćanja članarine trajnim nalogom koje su izrađene u skladu s odgovarajućim odredbama Statuta SUH-a o dragovoljnosti članstva i obvezi plaćanja članarine i usvojene su na sjednici Predsjedništva Glavnog odbora SUH-a 4. listopada 2011. godine:

Obveze SUH-a i HZMO-a glede provođenja uplata članarine trajnim nalogom utvrđene su »**Ugovorom o međusobnim odnosima u vezi s obustavom članarine SUH-a iz mirovine**«, broj 261 od 20. srpnja 2011.; i to člankom 3. za SUH i člankom 4. za HZMO s odlukom Upravnog vijeća HZMO-a od 21. lipnja 2011. da će HZMO, iznimno uslugu naplate članarine za članove SUH-a obavljati bez naknade, a takav bi se oblik uplate članarine, kao SUH-ov model, mogao primjenjivati i u suradnji HZMO-a s drugim umirovljeničkim udrugama i sindikatima.

U postupku primjene ovoga modela prije nego je potrebno poštovati demokratska načela dobrovoljnosti s izostankom bilo kakva oblika prisile, što se iskazuje sadržajem trajnog naloga gdje se očituje osobna volja pojedinca da mu se od mirovine u određenom razdoblju uzima utvrđeni iznos na ime članarine. Vlastoručno potpisanim trajnim nalogom, slično administrativnoj zabrani, član SUH-a daje dragovoljnu suglasnost HZMO-u da od njegove mirovine može mjesečno uplaćivati određeni iznos za članarinu. Potpisani trajni nalozi prikupljaju se od članstva na razini podružnice, gdje se evidentiraju i dostavljaju HZMO-u za realizaciju.

Postupak je jednostavan, uplata je gotovo automatizirana: uplatitelj, tj. nalogodavatelj ne mora voditi brigu je li, kao član udruge, izvršio svoju člansku obvezu jer to za njega čini stručna služba u ugovornim rokovima i utvrđenim iznosima.

Trajni nalog se potpisuje na neodređeno razdoblje i može se prekinuti tijekom cijele godine.

Da bi član mogao optimalno i nesmetano koristiti pogodnosti ovakvog oblika uplate članarine, bitni su podatci u obrascu trajnog naloga što ga umirovljenik, kao vlasnik mirovine, vlastoručno potpisuje: ime i prezime potpisnika trajnog naloga s bitnim oznakama osobnog identiteta (OIB, broj osobne iskaznice i dr.), iznos koji se mjesečno na ime članarine uplaćuje od mirovine za određeno razdoblje, naziv i adresa ureda odnosno ime i prezime odgovorne osobe u uredu kojoj potpisnik trajnog naloga može uputiti prigovor u vezi s korištenjem usluga trajnog naloga i rok u kojem mora dobiti odgovor na svoj prigovor.

Uplaćena članarina svakog člana za tekuću godinu mora biti upisana u članskoj iskaznici korisnika trajnog naloga osobito ako se pomoću članske iskaznice može ostvarivati pravo na pomoć odnosno pogodnosti koje umirovljenicima i drugim starijim osobama dodjeljuju državne, društvene ili privatne institucije odnosno poduzeća.

Uz potrebu intenzivnijeg promicanja članstva da se opredijeli za plaćanje članarine primjenom modela trajnog naloga, treba istaknuti da se HZMO, kao izvršitelj naplate članarine, obvezao da će ovaj posao, značajan za djelatnost SUH-a, obavljati bez naplate i da je voditeljica računovodstva u SUH-u, u skladu s ugovorom o međusobnim odnosima između HZMO i SUH-a te financijskim propisima, izradila upute za provedbu ovog modela.

Ugovorom sklopljenim između HZMO (u daljnjem tekstu Zavod) i SUH-a o međusobnim odnosima u vezi s obustavom članarine SUH-a od mirovine, preuzeli smo određena prava ali i obveze. Zadatak nam je organizirati se kako bismo što bolje i jednostavnije ovaj projekt implementirali u našem poslovanju i iskoristili pogodnosti koje nam je HZMO pružio. Ovo je za nas zaista veliki projekt i potrebno je u našem redovnom poslovanju učiniti odgovarajuće prilagodbe kako u središnjici, tako i u svim podružnicama SUH-a, a to su: prilagoditi članske iskaznice, uvesti evidenciju članova sa svim potrebnim podatcima, uvesti evidenciju suglasnosti za obustavu na mirovinskim primanjima, organizirati evidentiranje i raspodjelu novčanih sredstava primljenih od HZMO-a.

Pripremljeni su potrebni obrasci uz detaljan opis i primjeri za njihovo popunjavanje.

Novčana sredstva za članarinu obustavljenu od mirovina Zavod će mjesečno uplaćivati na žiro-račun središnjeg ureda SUH-a. Po uplati sredstva će se evidentirati u poslovne knjige SUH-a u određenom omjeru sukladno Odluci o visini i raspodjeli članarine SUH-a.

Središnji će ured tromjesečno vršiti obračun i pripadajući dio uplaćivati na žiro-račune podružnica. Uz uplate svakoj će podružnici biti dostavljen popis njezinih članova za koji je izvršena obustava od mirovine tijekom razdoblja za koje se vrši uplata. Po primljenom popisu podružnice su dužne izvršiti kontrolu usporedbom popisa i svoje evidencije.

Kako je komunikacija poštom vezana uz troškove, molim odgovorne osobe u podružnicama, ukoliko imaju pristup internetu, da se jave na adresu: ruzica.lacko@suh.hr. Popis članova za koje je izvršena obustava članarine od mirovine može se slati mjesečno ako je potrebno. Komunikaciju internetom možemo primjeniti i za sve ostale potrebe.

Ettore Poropat

1929.–2011.

Zauvijek nas je napustio naš dragi prijatelj Ettore Poropat, dugogodišnji neumorni član Sindikata umirovljenika Hrvatske, član Predsjedništva Glavnog odbora SUH-a i predsjednik Odbora za međunarodnu suradnju na čijem je planu i njegovoj realizaciji dao neprocjenjiv doprinos osobito u promicanju suradnje između umirovljeničkih udruga na europskoj razini.

Posebno se zalagao za što svestraniju suradnju između SUH-a i talijanskih umirovljeničkih sindikata u organizaciji i provedbi mnogih korisnih susreta i skupova na kojima se učvršćivala spoznaja da se u naše doba umirovljenici zajedničkim snagama moraju izboriti za svoja prava temeljena na minulom radu i obvezi društva da njeguje i promiče sustav međugeneracijske solidarnosti na razini države kao oblik životnog sklada između starijih i mlađih naraštaja čiji se bitni elementi nalaze i u socijalnom modelu Europske unije.

Za svoje zasluge na promicanju i učvršćivanju suradnje i prijateljskih odnosa među narodima i državama dobio je mnoga priznanja od SUH-a i naših susjeda iz Italije koji su posebno u svim prigodama isticali širinu njegovih pogleda u rješavanju umirovljeničke problematike u tranzicijskim zemljama.

Rođen potkraj drugog desetljeća prošlog stoljeća, dakle između dvaju ratova, na okupiranoj istarskoj grudi koju je u rodoljubivu dječakom zanosu držao na svom srcu, od malena je osjetio stoljetnu težnju za slobodom potlačenog istarskog čovjeka simboliziranog u liku gorostasa Velog Jože i tužnim riječima galijotove pjesme. Pa kad je istarska sloboda postala stvarnost u ujedinjenju s maticom zemljom, Ettore se predaje radu za opće dobro. Završivši studij ekonomije u Zagrebu, radi u svojoj struci na izgradnji zemlje, najprije u Zavodu za ekonomiju i plan u Puli, zatim u privrednim i državnim ustanovama Republike Hrvatske kad je imenovan i za generalnog konzula tadašnje države u Milanu. Potkraj svog radnog vijeka postaje zastupnik u Saboru RH nakon čega je umirovljen.

Svoje je bogato radno iskustvo iskoristio za pomoć u rješavanju ratnih i poratnih teškoća u svojoj domovini, samostalnoj Republici Hrvatskoj. Posvetio se radu u Sindikatu umirovljenika Hrvatske gotovo do posljednjeg trenutka svog sadržajnog života u kome je radio na zbližavanju naroda svih nacija i država radi ostvarivanja vjekovnog sna svakog humaniste-čovjekoljupca. A on je to doista bio. To potvrđuje njegova djelatnost predsjednika SUH-ova Odbora za međunarodnu suradnju. Njegov život i rad može biti ogled kako se treba zalagati za pravdu i sklad među ljudima i državama svijeta.

Dragi Ettore, mi ćemo u SUH-u nastaviti Tvojim stazama i zadržat ćemo Te u trajnom sjećanju.

Tim se je riječima, u ime članova Sindikata umirovljenika Hrvatske, od Ettorea oprostio Stjepan Krajačić, predsjednik SUH-a.

Mudar potez za mudre godine

HPB Start paket za umirovljenike

- mirovina svakog **prvog** u mjesecu
- tekući račun uz **VISA Electron** karticu
- **HPB SMS/E-mail** usluge

te pogodnosti kod ugovaranja **HPB Domaćih nenamjenskih kredita**, MasterCard kreditne kartice i **HPB Internet bankarstva**.